

Ryc. 3. Szkic sytuacyjny torfowiska typu wysokiego leżącego na północ od szosy łączącej miasto Mirosławiec z miejscowością Hanki. 1 — wyrobisko po wyeksploatowanym torfie; 2 — stanowisko rosiczki pośredniej *Drosera intermedia*; 3 — drogi. — Situation sketch of a raised peat-bog lying northwards of the road connecting the town of Mirosławiec with the village of Hanki. 1 — abandoned peatery; 2 — locality of the long-leaved sundew; 3 — roads

Występuje tu torfowisko typu wysokiego, porośnięte sosną zwyczajną *Pinus silvestris*, welnianką pochwowatą *Eriophorum vaginatum*, bagnem zwyczajnym *Ledum palustre*, żurawiną błotną *Oxycoccus quadripetalus*, modrzewnicą zwyczajną *Andromeda polifolia* oraz rosiczką okrągłolistną. W północno-wschodniej części tego torfowiska znajduje się szereg wyrobisk, po wyeksploatowanym torfie. Na wyrobiskach wykształciło się pło pływające, złożone z torfowców *Sphagnum* sp. i welnianki delikatnej *Eriophorum gracile*. Tu właśnie znajduje się stanowisko rosiczki pośredniej oraz rosiczki okrągłolistnej. Rosiczka pośrednia występuje tu w ilości niewielkiej — kilkudziesięciu sztuk.

Czesław Łaszek

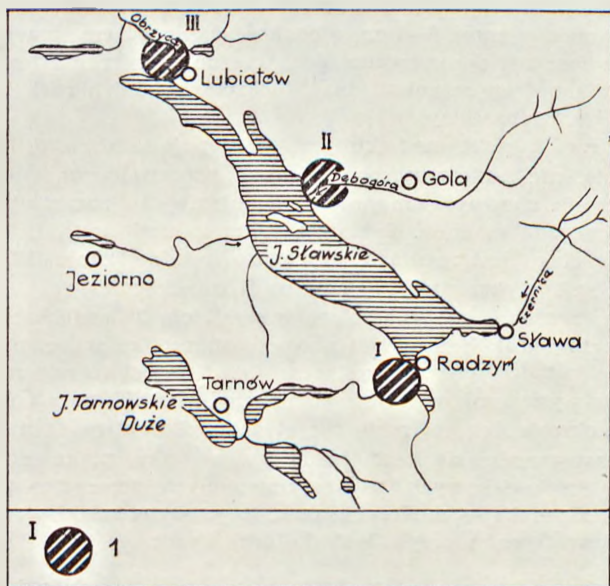
OCHRONA ZWIERZĄT

Złmorodek *Alcedo atthis* nad Jezłorem Sławskim

Na pograniczu Wielkopolski i Ziemi Lubuskiej leży malownicza kraina jezior, lasów i łąk — Pojezierze Sławskie. Nazwa tej krainy pochodzi od miasteczka Sława, znajdującego się na południowo-wschodnich brzegach Jeziora Sławskiego, które z kolei jest największym

zbiornikiem wodnym na Ziemi Lubuskiej (817 ha). Do zlewni Jeziora Sławskiego należy też grupa Jezior Tarnowskich położonych na południu, których powierzchnia wynosi 181 ha. Linia brzegowa jezior jest bardzo urozmaicona, spotyka się wiele zatok i półwyspów, brzegi strome, wysokie albo niskie, gdzie jeziora graniczą z obszarami podmokłymi.

Stosunkowo duża powierzchnia wód stojących, liczne rzeki i strumienie, obszary podmokłe, lasy i łąki są miejscem, gdzie żyje bardzo interesująca awifauna. Jednym z jej przedstawicieli jest zimorodek — ptak rozpowszechniony w całej Polsce, lecz bardzo rzadki. Prowadząc od kilku lat badania hydrologiczne nad Jeziorem Sławskim stwierdziłem tam dość liczne występowanie tego ptaka. Żyje on w 3 siedliskach zawsze w pobliżu strumieni, które wpadają do jeziora lub z nich wypływają. Zamieszczona mapka umiejscawia występowanie zimorodka



Ryc. 1. Szkic sytuacyjny gnieźdzenia się zimorodka *Alcedo atthis* nad jeziorem Sławskim. I — siedliska zimorodka: I — nad rzeką Czernicą; II — nad sztucznym strumieniem Dębogóra; III — nad rzeką Obrzycą. Wszystkie 3 ciekii prowadzą czystą wodę nie zanieczyszczoną ściekami przemysłowymi. — Situation sketch of the breeding grounds of the kingfisher on Sławskie Lake. — I — the kingfisher's habitats: I — on the Czernica stream, II — on the Dębogóra artificial stream, III — on the Obrzyca stream. The clean water of these three streams is not polluted by any industrial wastes

nad Jeziołem Sławskim: spotykany jest nad dwoma dopływami: Czernicą (siedlisko I) i Dębogórą (II), oraz nad Obrzycą (III), która jest odpływem z Jeziora Sławskiego.

Siedliska, gdzie występują zimorodki, są bardzo zróżnicowane.

Siedlisko I. — Czernica jest rzeką o szerokości około 6 m, głębokości 1 m. Brzegi ma niskie, płaskie, porośnięte gęsto krzewami olchy. Rzeka przy wysokich stanach wylewa na przylegające łąki. Obszar całego siedliska jest dość duży, bo spotyka się przedstawicieli tego gatunku w promieniu około 500 m od ujścia Czernicy. W rejonie siedliska ruch turystyczny występuje, jednak nie jest zbyt nasilony.

Siedlisko II. — Dębogóra jest strumieniem sztucznie stworzonym przez człowieka o szerokości 1 m i głębokości kilkunastu centymetrów. Brzegi strome, urwiste o wysokości skarpy do 2 m. Brzegi są obramowane olchą i brzozą. Ruch turystyczny w tym rejonie bardzo mały.

Siedlisko III. — Jest to wypływ Obrzycy z Jeziora Sławskiego. Szerokość rzeki wynosi 6—7 m, głębokość około 60 cm, brzegi strome, umocnione faszyną, obramowane olchą czarną. Cały rejon jest zabudowany ośrodkami wypoczynkowymi. W okresach letnich ruch turystyczny jest tu bardzo nasilony.

Wszystkie 3 ciekі, nad którymi występują zimorodki, prowadzą wodę czystą, nie zanieczyszczoną ściekami przemysłowymi.

W okresie zimowym, mimo że strumienie nie zamarzają w tym rejonie, zimorodki znikają. Pozostają tylko w siedlisku III, gdzie niezamarzanie ciekі jest regułą. Przy bardzo łagodnej zimie (1973/1974 r.) zimorodki są spotykane też w siedlisku I nad Czernicą.

Liczba okazów tego ptaka we wszystkich 3 siedliskach wynosi około 15 sztuk. Tak liczne występowanie zimorodka w rejonie Jeziora Sławskiego jest dość charakterystyczne, bowiem jest to region wybitnie turystyczno-wypoczynkowy. Szczególnie siedlisko III narażone jest na ciągły w okresie letnim ruch turystyczny. Powyższy fakt świadczy o przystosowywaniu się tego rzadkiego gatunku ptaka do nowych warunków środowiskowych, bardzo zmienionych przez działalność gospodarczą człowieka — melioracje rzek, turystyczne szlaki wodne i piesze, zabudowa terenów przyległych do jezior i rzek.

Alfred Rösler

Ochrona keltów¹ łososia *Salmo salar* L. rzeki Drawy

Niewątpliwie, jedna z nielicznych lub, co wydaje się bliższe prawdy, ostatnia większa populacja łososia *Salmo salar* L. w Polsce występuje obecnie w Drawie — rzece Pojezierza Pomorskiego. Drawa wpada

¹ kelt — łosoś w szacie godowej po odbytych tarle